

AKTUALNO VPRAŠANJE

Čemu se v Škofji Loki ne ravna
dosledno po predpisih?

Leta 1953 je bila uzakonjena brezplačna zdravstvena zaščita otrok do tretjega leta starosti. To velja za vse otroke, tudi za tiste, katerih starši niso socialno zavarovani. Ti otroci so prav tako upravičeni do brezplačnega

prejemanja zdravil na recepte v breme socialne zaščite.

Pred nedavnim pa smo prejeli sporočilo, da se v loški občini ne ravna dosledno po teh predpisih. Na Občinskem ljudskem odboru Škofja Loka smo

se pozanimali, kje so viri, da receptov za omenjene otroke doslej niso vedno potrjevali. Prejeli smo odgovor, da gre za zdravljenje otrok letno 3 milijone dinarjev. Vsaka občina pa mora spričo omejenih proračunskih možnosti varčevati, zato so v Škofji Loki plačali zdravila le za tiste otroke, katerih starši niso imeli za to potrebnih sredstev. Z roditelji, ki žive v ugodnih materialnih pogojih, so se skušali sporazumeti, da so plačali zdravila sami. Tudi v bodoče bodo reševali posamezne primere v loški občini tako kot doslej.

LETO X. — ŠT. 12 — CENA DIN 10.—

KRANJ, 11. FEBRUARJA 1957

GLAS
GORENJSKE

BLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

POT SE ODPIRA

Beseda je o odpravljanju slabosti v naši gospodarski politiki, v katere so nas objektivni pogoji v prejšnjih letih silili, ki pa na sedanji razvojni stopnji začenjajo zoreti v rešitev.

O tem danes ta dan mnogo razpravljamo in tudi grajamo. Ni nam všeč to in ono. Delitev dohodka med gospodarskimi organizacijami in skupnostjo ne ustreza, način oblikovanja plač ne vzpodbuja dovolj niti posameznika niti gospodarsko organizacijo. Delavski svet v večini zadev ne morejo res samostojno sklepati. Sklad za samostojno razpolaganje v podjetju nekateri šaljivo primerjajo z omnibusom, v katerem so že skoraj vse prostore zasedli potniki, ki so jih določili predpisi, ne pa delavski svet. Proračuni gospodarsko razvitejših občin in okrajev niso v sorazmerju z večjimi potrebami teh občin oziroma okrajev, zato so v teh krajih ponekod v hudih škripah zaradi pomanjkanja stanovanj, šolskih prostorov in podobno. Ko smo se po vojni lotili industrializacije, ob napeti investicijski politiki, ki je terjala izredne napore in družbeno disciplino delavskega razreda, je prišlo do nekontroliranega prelivanja sredstev na vas. Povprečni standard kmetske se je bistveno izboljšal, toda ne zaradi povečane kmetijske blagovne proizvodnje, kar bi bilo upravičeno, marveč je ta proizvodnja ostala na prejšnji ravni. Ob tem pa so možnosti industrijskih delavcev, da si s prizadevnostjo delom izboljšajo individualni dohodek, zelo omejene. Hudo so omejena sredstva, s katerimi gospodarstvo podjetja; ta sredstva v zadnjih letih stagnirajo oziroma celo nazadujejo.

Te disproporcije, ki jih zlasti razločno zaznamo v industrijsko razvitejših okrajih, med katere sodi tudi kranjski, je ugotavljala tudi

razprava v zvezni in republiški ljudski skupščini. Prav je, da to problematiko proučujemo tudi v organih delavskega in družbenega upravljanja, v podjetjih, zadrugah, občinah itd. ter da predlagamo ustrezne ukrepe.

Sliha individualne proizvodnje in vplivi oziroma pojmovanj gospodarskih vprašanj pa nam v razpravah čisto zamegljuje pogled na dejanske in poglavitne vzroke gospodarskih slabosti, nam skušajo potiskati na jezik zahteve, ki so voda na mlin protislavljev. Pripravljeni smo podpreti hotenja posameznika, gospodarske organizacije ali kraja, ne da bi pri tem dovolj premislili, ali se ta trenutni individualni interes ujema s koristmi celote ali pa morda prispeva celo k še močnejšemu zapletu osnovnih gospodarskih protislavljev. Tako je, denimo, s težnjami, da bi zmanjševali nekatere družbene dajatve iz privatnega kmetijstva. To zmanjševanje bi seveda morali nadomestiti s povečanimi prispevki industrijskega prebivalstva, ki ima že tako in tako mnogo slabši individualni in družbeni standard kot ga ima vas.

Kadarkoli ocenjujemo to ali ono vprašanje ozko, ločeno od kompleksne problematike, ne da bi potiskali jedro stvari, smo kaj hitro na poti, ki pelje stran od rešitve. Tako je, denimo, tudi v razpravi o predlaganem novem načinu oblikovanja plač. Slišati je že posamična mnenja, da predlagani način za nekatera podjetja ne bi ustrežal. To je bržkone tudi res, toda pogledno najprej, ali predlog o novem oblikovanju plač ustreza večini, kajti izjeme lahko rešujemo individualno.

Hočemo živeti bolje. Do tega pa ni moč priti drugače, kot da bolj sprostim naše proizvodjalne moči, da bi več ustvarili. To je sicer postala že sila prežvečena fraza, ki jo je uho že tako vajeno, da je skoraj ne sliši več. Toda ustreznih ukrepov, s katerimi bi stvar začeli odločneje reševati že prej, nam niso dovoljevali predvsem objektivni pogoji, nekaj pa je bila kriva tudi subjektivna slabost. Prav v zadnjem času pa so se nam vendarle začela odpirati nova pota za odpravljanje protislavljev, za ustreznejše reševanje ekonomskih problemov. To nam začenja omogočati stabilizacija trga, ki smo jo delno že dosegli v lanskem letu. Spričo tega se zdaj laže lotimo uvajanja ustreznejše delitve med gospodarsko organizacijo in skupnostjo, ter takega načina oblikovanja plač, pri katerem bodo plačni sklad in sredstva za sklade gospodarskih organizacij ter lokalne skupnosti rasla sorazmerno s povečevanjem dohodkov podjetja. S sredstvi, ki bodo sledila boljšemu gospodarjenju, naj bi razpolagala podjetja.

Na ta način bo moč učinkoviteje nagrajevati posameznike, podjetja in lokalne skupnosti za dobro delo. Prizadevni delavci bodo dosegli boljši osebni standard, delavski svet in ljudski odbori pa večjo materialno osnovo za svoje delo.

Zdaj postaja naša orientacija za pot iz sedanjih ekonomskih problemov jasnejša; usmerja naj nas k temu, da bomo zavestno podpirali ukrepe, ki pomagajo večji objektivni možnosti za odstranjevanje sedanjih neskladnosti v gospodarstvu.

ELEGANCA
NA LEDU

Jesenice, 10. februarja

Včeraj in danes je bilo na jeseniškem umetnem drsalšču državno prvenstvo v umetnem drsanju na ledu, na katerem se je pomerilo 15 najboljših umetnih drsalcev, članov ljubljanske Olimpije in Železničarja. Ker prvenstvo ni bilo objavljeno na običajen krajeven način, mu ni prisostvovalo dosti gledalcev. Ob 12. uri je bila v hotelu Korotan objavljena rezultatov, kjer je ing. Bloudek uvodoma podčrtal videz napredka v umetnem drsanju, narkar je v imenu Zveze za hokej in umetno drsanje Jugoslavije objavil tovariš Jože Biber rezultate in razdelil pokale. Med seniorji je dosegel prvo mesto (456,42) in postal državni prvak Peter Peršin, med seniorkami je bila prva (497,93) Tjaša Andree, med juniorji je zmagal Gabriel Žigon (246,3), med juniorkami pa Nataša Berende (307,2). V parih seniorjev sta postala državna prvaka Peter Belec in Meta Fajdigova (32,8), druga pa Tjaša Andree in Peter Peršin (22). Letošnje državno prvenstvo v umetnem drsanju je bilo v splošnem slabo organizirano, ker prireditelji niso mogli dobiti stikov in potrebne organizacijske

pomoči pri jugoslovanskih športnih funkcionarjih. Ugotovili so tudi, da bodo morali v bodoče pritegniti v sodniški zbor vsaj dva mednarodna sodnika. U.

Jesenice B : GAK (GRAZ)
8:2 in 4:1

Jesenice, 10. febr. — Na umetnem drsalšču pod Mežakljo je bila sinoči odigrana mednarodna hokej tekma z

Jeseničani
kar zmagujejo

graškim prvakom GAK in B-mostvom Jesenic. Jeseničani so zmagali z 8:2 (4:1, 2:0, 2:1). Za Jesenice so dali gole: Verdnik 3, Hribar 2 ter Vister, Zajšek in Felc.

Danes popoldne pa je bila povratna tekma. Ker dopoldne ni bilo električnega toka, je bil led slab, kar je znatno vplivalo na igro domačih, medtem ko so gostje izkoristili pomanjkljivo brzino pri mladih Jeseničanih. V prvi tretjini so dali gol gostje, v drugi je izenačil Felc, v tretji, ko je bil led že nekoliko boljše, pa so dali goli še Smolej, Trček in Pestotnik, tako da je bil končni rezultat 4:1 za Jesenice.

Sinočno in današnje tekmo je obiskalo nekaj nad tisoč gledalcev, med katerimi je bila predvsem mladina. Sodila sta Berger iz Gradca in Božič z Jesenic. Obe igri sta bili lepi. Najmlajši jeseniški hokejisti so pokazali veliko smisla za kolektivno igro. Posebno se je odlikoval mladi Tišlar, ki je bil deležen velikega priznanja.

Ni več daleč dan

Ko bo žreb izbral srečne dobitnike iz vrst stalnih naročnikov »Glasu Gorenjske«, ki bodo dotlej vplačali celoletno naročnino. Stevilo dobitkov iz dneva v dan raste. Med dobitki so: KOLO, RADIO APARAT, OTOMAN, GARNITURA OKOVJA, BLAGO ZA ŽENSKO OBLEKO, MOŠKI KLOBUK, DAMSKA BARETA, MESOREZNICA, SRAJCA, 2 kg ČOKOLADE, STOL, BLAZINA ZA STOL, GNJAT itd. Te dni pa so se pridružili še naslednji dobitki: DINAMO (darilo »Iskre Kranj«), 1 TONA KRMELJSKEGA PREGOJA (darilo »Kuriva« Kranj), VEČ KOMADOV BRISAČ (darilo Industrije platnenih izdelkov Jarše), SOBNI STOL (darilo tov. Mirka Ješeta iz Podnarta), 2 HLADNI ONDULACIJI (darilo Mestne brivnice Kranj) in 5 STEKLENIH VINA (darilo podjetja »Vino« Kranj).

naš razgovor

Vedno prva - brez konkurence

Tokrat smo nagovorili Slavico Zupančičovo, našo najboljšo alpsko smučarko, ki že več let ni pustila nobeni tekmovalki, da bi ji odvzela naslov republiškega ali državnega prvaka. Slavica se je ravno vrnila s tekmovanjem na Galetovem, kjer je zopet zasedla prvo mesto.

Kdaj ste se navdušili za smučanje?

Smučati sem začela v šestem letu, vendar sem se takrat spuščala le po »hribih« okrog naše hiše. K »Triglavu« sem pristopila šele leta 1950. Tokrat sem se na tekmovanjih uvrstila menda na 15. mesto.

Kdaj pa ste prvič dosegli vidnejši plasma?

Naslednje leto sem postala republiška prvakinja. Kozala sem več napredka v smuku in preokovali so mi državno prven-

stvo. Res sem na državnem prvenstvu zmagala, vendar ne v smuku pač pa v slalomu.

Kaj sodite o svojih prvih letošnjih rezultatih?

Na Bukovnici in na Galetovem sem res obkram zasedla prvo mesto, vendar konkurenca na teh tekmovanjih ni bila tako močna, da bi bil to kak poseben uspeh. Sploh bi raje videla, da bi imela več konkurence, ker bi tako tudi laže dosegala boljše rezultate.

Komu priplisujete največ razvoja v prihodnje?

Mislím, da bodo dosegle še lepe uspehe predvsem Mariborčanka Fanedlova ter kranjske tekmovalke Ankeletova, Rutarjeva in Jamnikova.

Kakšne načrte pa imate za državno prvenstvo na Jahorini?

Mislím, da ne bo presenečenj.

DRŽNO IN ELEGANTNO
SLAVICA ŽUPANČIČ„Prešernovi“
nagrajenci

V petek dopoldne so na ObLO Kranj slovesno podelili letošnje Prešernove nagrade in pohvale kulturnim delavcem. Predsednik Sveta za prosveto in kulturo pri ObLO Kranj tov. Danila Grilova je prebrala utemeljitve.

Levo zgoraj: prvi nagrajenec Peter Lipar; levo spodaj: drugi nagrajenec, predsednik DPD »Svoboda« Kranj-center, Milan Štok; desno: tretji nagrajenec PG Kranj, Jože Pristov.

TE DNI PO SVETU

Politični odbor Generalne skupščine Organizacije združenih narodov je včeraj nadaljeval debato o Alžiru. Potem ko je bilo slišati mnenja šestih delegatov, je odbor sejo preložil do danes. Sirski predstavnik Tarazi je zavrnil francosko zahtevo za prekinitev ognja in začetek pogajanj. Po njegovem mnenju je treba pred ustanovitvijo ognja zajamčiti neodvisnost Alžira. Kot je izjavil, bo Sirija pomagala Alžircem, da uresničijo svoje pravice. Francoski zunanji minister Pineau je dejal, da francoska vlada dvomi, da bi bilo možno doseči rešitev alžirskega vprašanja z vojaškimi sredstvi. Rekel je, da je Francija že pred letom dni predlagala prekinitev ognja, vendar njen poziv še ni bil sprejet. Ko je govoril o volitvah v Alžiru, je francoski zunanji minister dejal, da je Francija pripravljena povabiti na obisk opazovalce. Napovedal je tudi večjo gospodarsko in tehnično pomoč Alžiru. Ob koncu je še pripomnil, naj bodo odločitve, ki jih bo sprejela Generalna skupščina, navdahnjene z realizmom in ne s političnimi gesli. Avstrijski časniki poročajo, da je ministrstvo za šolstvo objavilo, da bodo v začetku šolskega leta 1957/58 odprli na Koroškem slovenske srednje šole. Hkrati pa bodo v drugih koroških srednjih šolah ukinili pouk slovenščine oziroma si bodo dijaki svobodno izbrali slovenščino za učni predmet. Kot zatrjujejo, ni v tem nič novega, razen da je avstrijsko ministrstvo ugodilo zahtevam tako imenovanega Združenja staršev, ki se pod vplivom nacionalne propagande upira obveznemu predmetu slovenščine na srednjih šolah. Z ukinitvijo slovenščine na drugih srednjih šolah pa bo slovenska in nemška srednješolska mladina na Koroškem oropana možnosti, da bi se medsebojno seznanjala. Sovjet narodov Vrhovnega sovjeta ZSSR je včeraj zaključil razpravo o začasnem letošnjem planu in proračunu. Dohodki v novem proračunu znašajo 617 milijard rubljev, izdatki pa nad 604 milijarde rubljev. Od tega bodo uporabili za potrošnje blaga in stanovanj 1,4 milijarde rubljev več kot lani. Kot poročajo iz Indije, bo predsednik poljske vlade Jusef Cyrankiewicz v marcu obiskal Indijo na podlagi uradnega povabila indijske vlade. Iz Budimpešte poročajo, da so razrešili dolžnosti in odpoklicali dosedanjega madžarskega poslanika v Združenih državah Amerike Petra Kosa. Hkrati je bil tudi razrešen dolžnosti stalnega delegata pri Organizaciji združenih narodov. Včeraj so bile v Tel Avivu velike demonstracije, naperjene proti Organizaciji združenih narodov. Demonstranti so zahtevali, naj generalni sekretar OZN Dag Hammarskjöld odstopi. Stranke vladne koalicije so sprejele resolucije, naj Izrael ne izroči Gaze egiptovskim oblastem, obenem pa naj zahteva demilitarizacijo Sinajskega polotoka. Podobne demonstracije so bile tudi v Jeruzalemu, Haifi in drugih izraelskih mestih. Kanada bo dobavila Zahodni Nemčiji reaktivna letala. V ta namen je odpotoval v Ottawa poveljnik zhadnonemških letalskih sil, da bi si ogledal letala. Blagajnik britanske laburistične stranke ANFURIN BEVAN, ki je sodeloval na kongresu socialistične stranke Italije v Benetkah, je včeraj prispeval v Rim, kjer se je sestel z voditeljem socialdemokratske stranke SARAGATOM.

LJUDJE IN DOGODKI V ZNAMENJU DVEH OBISKOV

Uspeh in prihodnost nove ameriške politike na Blížnjem vzhodu bo v marsičem odvisna od dveh obiskov v Washingtonu. V ameriško prestolnico sta bila namreč prav te dni povabljeni dva različna predstavnika z Blížnjega vzhoda, glasnika dveh različnih politik s tega področja.

Preko oceana je odpotoval kralj Saudove Arabije, toda ne samo kot šef svoje države na Arabškem polotoku, marveč tudi kot predstavnik skupine arabskih dežel, ki se zavzemajo za neodvisno in samostojno politiko. Istočasno pa se bo mudil v ZDA tudi iraški prestolonaslednik Abdul Ilah, ki bo v imenu štirih muslimanskih dežel Bagdadskega pakta prenesel njihova mnenja washingtonski Beli hiši.

V vseh zadnjih burnih dogodkih v tem delu sveta, zlasti pa v odmevih na novo ameriško politiko, tako imenovano Eisenhowerjevo doktrino, sta se namreč izkristalizirali dve skupini dežel z dvema različnima političnima stališcema. Na eni strani so štiri arabske dežele — Egipt, Sirija, Jordanija in Sau-

dova Arabija. Te nasprotujejo vsakemu vključevanju v blokovsko razdelitev sveta, se upirajo tujim vplivom in skušajo voditi samostojno politiko. Na drugi strani pa so štiri muslimanske dežele (Pakistan, Turčija, Perzija in Irak), ena od njih je tudi arabska (Irak), ki so vključene v zahodnjaško orientiran Bagdadski pakt in so v glavnem povezane s politiko zahodnih sil.

Razdeljenost Blížnjega vzhoda je prišla zlasti do izraza v dveh konferencah, ki pa sta imeli povsem drugačno obsežje. Na konferenci v Kairu so se sestale 4 arabske dežele, na sestanku v Ankaru pa 4 države Bagdadskega pakta. Oba sestanka sta potekala v značilnem poudarjanju osnovnih razlik med obema skupinama. Zanimivo pa je, da sta obe skupini izrazili tudi stališče do Eisenhowerjeve doktrine. Kairska konferenca je sicer v načelu odbila novo ameriško politiko, v kolikor krši neodvisnost katerekoli arabske dežele, medtem ko je ni zavrnila v posameznostih. Ankarški sestanek pa je nasprotno pozdravil

Eisenhowerjevo doktrino, vendar je svoje navdušenje omejil z nekaterimi pripombami, v katerih štiri muslimanske dežele zahtevajo podrobnejša pojasnila o bistvu nove ameriške politike v tem delu sveta.

In tako se je zgodilo, da prihajata dva predstavnika obeh različnih skupin skoraj hkrati v Washington. Vsak ima seveda na srcu drugačne težave, želje in zahteve. Pravijo, da pa kljub temu ta istočasnost obeh obiskov ni zgolj naključje in da bo prav lahko prišlo do sestanka med obema državnikoma.

Saudska Arabija je namreč znatno pod vplivom ameriškega kapitala; ta pa z izkoriščanjem saudskih petrolejskih vrelcev daje glavni vir dohodkov saudskemu kralju. Povezanost pa je seveda obojestranska. V kolikor je saudski kralj odvisen od ameriških petrolejskih družb in njihovih dajatev, v toliko so te odvisne od Saudove Arabije in njenega petroleja. Skupaj s petrolejem pa imajo ZDA v tej arabski državi tudi pomembna vojaška in strateška oporišča. Zato tudi kralj Saud prihaja z

nekaterimi močno podkrepjenimi zahtevami, ki bodo verjetno našle v Washingtonu precej poslušna ušesa. Med drugim je saudski kralj baje zahteval tudi 100 milijonov dolarjev gospodarske in 35 milijonov vojaške pomoči.

Kako visoko cenijo Amerikanci svoje koristi v tej arabski deželi, je videti tudi po tem, da je predsednik Eisenhower prekinil dosedanje tradicije in se prikratk osebno odpravil na letališče, da bi tam pričakal visokega gosta.

Razen neposrednih gospodarskih, vojaških in strateških koristi vidijo ZDA v kralju Saudu tudi primerno osebnost, ki bi lahko prispevala k ugodnejši rešitvi sueškega vprašanja. Ugodnejši za Zahod, seveda. Razen tega pa bo Saudova Arabija tudi prvi preizkusni kamen učinkovitosti nove ameriške politike na Blížnjem vzhodu. Gre namreč za to, ali bodo ameriške obljube javljivejše od privrženosti saudskega kralja zamisliti arabske enotnosti.

MARTIN TOMAZIČ

v nedeljo smo zabeležili

DVA TISOČ LOČANOV NA ZALNI SVEČANOSTI

Škofja Loka, 10. februarja Danes dopoldne je bila v Škofji Loki žalna svečanost za 50 talci, ki so jih ustrelili dne 9. februarja 1944 za Kamnitnikom. Okrog dva tisoč ljudi se je zbralo na Mestnem trgu, od koder se je razvil sprevod za Kamnitnik. Tu sta pevski zbor »France Maček« in gimnazijski pevski zbor zapela več pesmi. Z govorom se je spomnil žrtev tov. Ivo Puhar. K. J.

JESENICA MLADINA SI ŽELI KOPALIŠČE IN MLEČNO RESTAVRACIJO

V soboto, 9. t. m., je bila na Jesenicah redna letna občinska konferenca LMS. V poročilu in razpravi je bilo največ govora o problemih delavske mladine in o neurejenih razmerah v samskih domovih. Mladina želi, da bi ObLO zagotovil sredstva za gradnjo kopališča in mlečno restavracijo. -i8

PRAZNOVALA STA 50-LETNICO SKUPNEGA ŽIVLJENJA

Jesenice, 10. februarja 78-letni tovarniški upokojenec Janez in 71-letna Katarina Sporn z Jesenic praznujeta te dni 50-letnico skupnega življenja. Zlatoporočencema je včeraj v imenu ObLO Jesenice čestital predsednik Maks Dolinar in jima izročil darilo. Jubilatoma želimo še mnogo zadovoljnih let! U.

PREŠERNOVA PROSLAVA NA BREZNICI

Svoboda »France Prešeren« na Breznici je priredila v soboto zvečer lepo proslavo v spomin 108. obletnice smrti dr. Franceta Prešerna. Zdravici, ki jo je zapel mešani pevski zbor društva, je sledil govor ing. C. Pa. Pevski zbor, ki je preživel to pot svoj krstni nastop, je zapel še dve pesmi. Sledile so recitacije Prešernovih del ter uprizoritev »Miklove Zale«. U.

IZSILJEVAL JE PREDNOST IN SE ZALETEL

8. februarja ob 12.20. uri se je na cesti I. reda v Kranju pri odcepu ceste v tovarno »Planika« dogodila prometna nezgoda. Vozniku tovornega avtomobila S-3012 Ivanu Poljšaku, ki je vozil iz smeri Labore proti savskemu mostu, je pri odcepu ceste v tovarno »Planika« iz nasprotne strani privozil voznik osebnega avtomobila Janez Smalc in nenadoma zavil iz leve v desno ter se zaletel s prednjim delom v desno kolo tovarnjaka. Škoda na osebnem avtomobilu znaša 15.000 dinarjev, medtem ko tovarnjak ni bil poškodovan. Nezgoda je zakrivil voznik osebnega avtomobila, ker je zavijal v levo in izsiljeval prednost. DRUGO KOLO CONSKE LIGE V KEGLJANJU Kranj, 10. febr. — Danes je bilo na kegljišču kranjskega Triglava drugo kolo zahodne

conske lige v kegljanju. Nastopila so štiri moštva: Ljubljana, Zvezda, Ilirija in Lokomotiva. V prvem srečanju je Ljubljana porazila Zvezdo, to je bivša ekipa Krma iz Ljubljane s 4787:4634. — Popoldne pa sta se srečali ekipi Ilirije iz Ljubljane in Lokomotive iz Maribora. Ko to poročamo, mečejo kegljači drugih 50 lučnejev in je trenutno stanje 3451:3424 v korist Lokomotive.

Lestvica po še nedokončanem drugem kolu izgleda takole: Ljubljana 4787, Kranjska gora 4749, Ljubelj 4687, Zvezda 4634, Rakek 4633, Domžale 4307, Kamnik 4393 itd.

Z RAZSTAVE V PREŠERNOVEM MUZEJU

V petek, 8. februarja je bila v razstavnih prostorih Prešernove hiše v Kranju odprta razstava arhitektonskega snovanja doslej največjega slovenskega arhitekta Jožeta Plečnika, pod naslovom »Plečnik v Kranju«. — Razstavljeno gradivo kaže njegove urbanistične načrte in ideje, ki jih je nameraval realizirati. Sem sodijo zlasti načrti za preureditev pokopališča v Kranju. Posebno zanimivi so monumentalni načrti za preureditev kranjskih tržnic na mostu čez Kokro. Razstava bo odprta do 18. februarja. S.

TRŽIŠKI GASILCI SO REŠILI LANI PRECEJSNJE PREMOŽENJE

Pred dnevi je bila v Tržiču konferenca Občinske gasilske zveze. Gasilska organizacija kljub materialnim težavam dobro dela. Delo je razporejeno po posameznih oddelkih. V letošnjem letu so pripravili gasilce vrsto nastopov, vaj in tečajev ter strokovnih predavanj. Sklicali so celo posvetovanje vrtarjev in čuvarjev tržičskih podjetij. V Tovarni kos in srpov ter v Bombažni predilnici so rešili precejšnje premoženje. Zelo bi potrebovali avtotank za vodo. S. S.

50-LETNICA PLANINSKEGA DRUŠTVA ŠKOFJA LOKA

6. t. m. so se škofjeloški planinci zbrali na jubilejnim običnem zboru. Tudi letošnje leto bo vse njihovo delo posvečeno v glavnem ureditvi doma na Lubnšku, pripravi planinskega tedna z izletji, zborom plamincev, razvitem prapora itd. To so obsežne naloge, ki jih bo društvo s 470 člani gotovo zmoglo. Med njimi je tudi 70 mladih planincev. Mladini bodo skušali letos omogočiti manjše skupinske izlete na Kanin, Mangart ali v Kamniške planine. J. K.

POSVETOVANJE PREDSEDNIKOV OBČINSKIH KOMITEJEV LMS

V petek, 8. t. m., je bilo v Kranju posvetovanje predsednikov in sekretarjev občinskih komitejev

Zapisek na rob »PARK HOTEL« — PROSIM ODGOVOR

Pred dnevi sem službeno potoval na Bled. Ker sem postal lačen, sem si skušal najti tolažbo v restavraciji hotela »Union« na Bledu. Malce me je prizadelo, ko sem plačal žemlje po 10 dinarjev za komad. Kdor pozna Bled, lahko ve, da restavracija »Union« leži približno 80 metrov od pekarne, kjer prodajajo žemlje po 5 dinarjev. Za tako kratko pot torej 100% podražitev! Ko sem se pritožil zaradi tako oderuške cene upravniku lokala, mi je le-ta odgovoril, da take cene predpisuje Park hotel, pod čigar upravo spada tudi ta restavracija. V trdnem prepričanju, da tako visoke cene ne morejo najti opravičila, prosim, da uprava Park hotela na Bledu pojasni, od kod ta zahteva. —lj

LMS, na katerem so razpravljali o izvajanju zaključkov VII. plenuma CK LMS. V vseh večjih občinah bodo posvetovanja LMS v podjetjih. Udeleženci so se pomenili o pripravi mladine na občne zbere kmetijskih združenj. Odločno so zahtevali, naj bi v upravne odbore KZ izvolili več mladih kmečkih fantov in deklet. -i8

KDO SE JE NA JESENICAH SPOMNIL PREŠERNA

Za obletnico Prešernove smrti so na Jesenicah poskrbeli kaj slabo. Samo majhni terena Plavž ter mojstrska in tehniška srednja šola so organizirali proslave v počastitev Prešernovega dne. U.

JAVORNIŠKA SVOBODA IZGUBILA PRIZADEVNEGA ČLANA

FRANC OSINK, član Svobode Javornik, dolgoletni gledališki delavec in prizadeven član dramske družine javorniške Svobode je moral prerano umreti. — 62-letnega Franca Osinka je poznalo vse javorniško gledališko občinstvo kot dobrega igralca in režiserja. Zrežiral je nad 40 del in nastopil nekaj stokrat na gledaliških deskah. U.

DELA NA STENJAKU BODO NADALJEVALI

V Kranju je bilo pred dnevi posvetovanje predsednikov in tajnikov Društva prijateljev mladine, na katerem so razpravljali o nadaljevanju gradbenih del na otoku Stenjak. Tudi letos bodo pri gradnji sodelovale mladinske delovne brigade. Udeleženci so govorili tudi o letovanjih, o širjenju mladinske literature in sklenili za počastitev rojstnega dne maršala Tita organizirati tekmovanje vseh pionirskih odredov v okraju. -i8

PREŠERNOVA PROSLAVA NA INDUSTRIJSKI KOVINARSKI SOLI »ISKRA«

Na Prešernov dan so učenci Industrijske šole »Iskra« priredili proslavo. Nastopili so recitatorji in dramska skupina. Popoldne so učenci sodelovali tudi na proslavi v »Planiki«, kjer je bila istočasno odprta Čevljarška industrijska šola. Z. M.

6. O AVTOBUSU IN JURJIH

Ponedeljek... V Kranju kajpak pomeni ta dan nekaj več kakor drugod. Marsikoga zanese v ponedeljek v Kranj. Po potrebi, po navadi, po dolžnosti, slučajno. Gneča na vlaku, gneča v avtobusu. Avtobus je že potegnil s postaje. Na cesti nekdo obupno kriči z rokami in gre naravnost proti avtobusu. Zakusnel ponedeljski popotnik. Voznik in sprevodnik sta uslužna in počakata. Pa ga vzemimo, da revež ne ostane v Kranju! Vstopil je. Dobro ga poznam, France je, gozdni delavec. Nalezel se ga je pošteno. »Mejduš, ste fejšta fantje, ker ste ustavili! No, je že vse v redu. Oooo, glej ga, Jožeta! Ali si bil tudi ti v Kranju? Saj sem bil v vseh oštarijah, pa te nisem nič videl! No, zdaj pa kar poženi!« Tako je prišel v našo družino France in moram priznati, da je kljub temu, da je bil precej nasekan, prinesel med ljudi kar dobro voljo. Bil je za sedež pred monoj in na drugi strani ozkega avtobusnega hodnika. Nihče se ni zanj posebno zanimal, dokler... Sosed mi nenadoma s prstom pokaže na Franceta, ki mu je v zunanjega žepa pri sukničju motel denar. Tisočak, pravi jur! »Zdaj bi moral srečati kakšnega žeparja,« pravi sosed. »Pri prič bi bil ob denar. Takole še treznemu lahko vzameš, kaj šele pijanemu!« pravi nekdo za nama. Na mah je vsa sosesčina videla položaj. France pa je med tem prorokoval in prerokoval svojemu prijatelju in še na misel mu ni prišlo, da ga toliko ljudi opazuje. »Naredimo poskus, če bo kaj opazil,« »Dajmo!«

Roko iztognem proti Francetovemu žepu in že imam jurja. France se še zganil ni. Za prvim jurjem se je pokazal drugi. »Se tistega!« Potem sem kar vlek el jurje iz njegovega žepa, po dva, po tri, po štiri, vmes je bil še kak stotak. Vse nakrižem, vse zmečkano. Skupno smo prešteli. Do dvajset tisoč je manjkalo le nekaj stotakov. Seveda mu bomo vrnil, toda! V tem je prišel sprevodnik. »France, do kam?« »Kar do doma!« Sprevodnik pripravlja listek, France pa šče denar. Vsi napeto čakamo, kako se bo to izteklo. »Oooo, denarja imamo pa dovolj!« baha France. »Dovolj imamo denarja! Saj sem skoraj novo kolo prodal za petindvajset! Imamo denarja kot smeti! Kaj... hudiča!... pa ne...?« Pogledal je okoli sebe, nato pa samo malomarno zamahnil z roko. »Boš že dobil, vse boš dobil!« Sprevodniku smo razložili položaj. Seveda je zdaj še bolj vztrajno in na videz še bolj strogo zahteval plačilo za vožnjo, a Franceta je vse skupaj prav malo ganilo. Spet se je začel pridušati, da ima denarja cele kupe, ko pa je segel v žep, je bil ta spet prazen. Tako je šlo do Francetove izstopne postaje. Sprevodnik, ki smo mu izročili »ukraden« denar, si je vozniko pridržal, ostalo pa je ob izstopu vrnil Francetu. »Tu imaš, France, pa vesel bodi, da si naletel na pošteno žeparje! Če bi pravim prišel v roke, bi ti zdaj drugačna pela, da veš! Spravi denar, pojdimo!« J. V.

gorenjski obveščevalec

ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Zdravstveni dom Kranj, Poljska pot 8, telefon 218, naročila za prevoz bolnikov telefon 04.

MALI OGLASI

Iščem opremljeno sobo v Kranju ali bližnji okolici. Plačan 2000 din najemnine. Ves dan odsotna. Naslov v upravi lista.

Stanovanje v Ljubljani nujno zamenjam za slono v Kranju ali Trzinu. Naslov v upravi lista.

Iščem gospodinjstvo pomočnico. Polzvedbe v skladišču piva Boh. Bistriča.

Sprejem žensko vajeno gospodinjstvo in kmečkih del. Nastop takoj. Plača po dogovoru. A. Bolka, Tupaliče 36, Pred-dvor.

Rabimo večje število mizarjev ali kleparjev, sedlarjev ali čevljarjev, dva električarja in 9 težakov. Ponudbe poslati na Tovarno športnega orodja »Elan«, Begunje na Gorenjskem.

Prodajam dobro ohranjeno žensko kolo. Poizve se v trgovini pri Stari pošti v Kranju.

Preključem mesečno vozovnico št. 004095 na ime Pipan Rozel kot neveljavno.

Podpisani Jentič Alojz iz Sk. Loke preključem vse neresnične govornice izrečene v javnem lokalnem zboru. Ravnihar Franca, šoferja v Skofji Loki. Vse to obžalujem in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. — Jentič Alojz.

Preključemo in obžalujemo žalivke, izrečene napram Rozman Dančič. — Skodlar A., M., A.

Prodajam stavbno parcelo na Primorskem. Naslov v upravi lista.

Prodajam po ugodni ceni 2 stavbni parceli po 1000 kvadratmetrov v Čirčičah ob glavni cesti. Voda in elektrika na parceli. Naslov v upravi lista.

Cenjane stranke obveščam, da sem se preselil v lokal prejšnjega zlatarja Korenta v dr. Fajdigevo hišo naproti cerkve. — Se priporočam. Zlatar Ivan Levičnik.

Trgovsko podjetje »Kurivo« Kranj sprejme v službo skladiščnika. — Pogoji: Trgovski pomočnik z večletno prakso. — Nastop službe takoj. Pismene ponudbe poslati na upravo podjetja.

Sprejem dva mizarstva pomočnika, vajena vseh del. Naslov v upravi lista.

Dva ključa za avtomobil »Mercedes« sta bila najdena pred Presernovim gledališčem. Dobita se v upravi lista.

GLEDALIŠČE

PRESERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Torek 12. februarja ob 18. uri zaključena predstava za gimnazijo Kranj. Sofolkej: »KRALJ EDIP«.

Cetrtek 14. februarja ob 16. uri — red C in izven. Prvi Milčinski: »MOGOČNI PRSTAN«.

KINO

KINO »STORŽIČ« KRANJ

11. in 12. februarja, premiera amer. filma »PLAMEN OPOLDNE«, ob 18. in 20. uri.

13. februarja, ob 9.20 uri italijanski barvni film »ODISEJ«.

ob 16., 18. in 20. uri amer. barv. film »IZOGIBAJ SE DIABLA«.

14. februarja, ital. barv. film »ODISEJ« ob 18., 18. in 20. uri.

KINO »TRIGLAV« PRIMSKOVO

12. februarja, italijanski barv. film »ODISEJ«, ob 19. uri.

KINO »SVOBODA« STRAZIŠČE

13. februarja, premiera italijanskega barv. filma »ODISEJ«, ob 18. in 20. uri.

KINO »RADIO« JESENICE

11. in 12. februarja, ameriški barvni film »ONA JE VEDELA, KAJ HOČE«, ob 18. in 20. uri.

13. in 14. februarja, ameriški barvni film »AVANTURE DON JUANA«, ob 18. in 20. uri.

KINO »PLAVŽ« JESENICE

12. februarja, ameriški barv. film »POSLEDNJI IZ PLEMENNA KOMANČEV«, ob 18. in 20. uri.

14. februarja, ameriški barvni film »ONA JE VEDELA, KAJ HOČE«, ob 18. in 20. uri.

KINO ŽIROVNICA

13. februarja, ameriški barv. film »ONA JE VEDELA, KAJ HOČE«, ob 19.30 uri.

KINO DOVJE - MOJSTRANA

13. februarja, ameriški barv. film »POSLEDNJI IZ PLEMENNA KOMANČEV«, ob 19. uri.

KINO RADOVLJICA

12. in 13. februarja, ameriški kriminalni film »PRELOMNICA«, V torek ob 20. uri, v sredo ob 17.30 in 20. uri.

OBJAVE

OBJAVA

Sportniki in prijatelji športa iz Kranja!

All ste že dvignili vstopnice in rezervirali mesta za Modro-beli ples, ki ga prireja SD »Triglava« v telovadnici Osnovne šole v Kranju? Se je čas, da kupite vstopnice v pisarni bivšega »Putnika« v Kranju. Prijetno boste presenečeni, če pridete na Modro-beli ples v soboto, dne 16. februarja ob 20. uri. Igra znani veseli tržiški kvintet, sledi žrebanje vstopnic, ples športnih rekvizitov in še polno drugih presenečenj.

TRŽNI PREGLED

V KRANJU

V petek je bilo na živilskem trgu v Kranju precej živahno. Bilo je precej branjevk in tudi kupcev. Cene, ki smo jih zabeležili, so bile naslednje: cena jajčkom je padla na 13 in celo 17 dinarjev, kolo zelje 50 din kg, merica radiča in motovica 25 din, kisla repa 28 din kg. Bilo je tudi desti semen in jabolk, ki so veljala 40 dinarjev za kg. — Ponudba je bila večja od povpraševanja.

RAZPIS

Komisija za volitve in imenovanja Občinskega ljudskega odbora Gorenja vas razpisuje naslednja delovna mesta:

Upravnik finančno samostojnega zavoda »Komunala«, Gorenja vas, z ustrezno strokovno izobrazbo.

Administrativne moči z znanjem stroještva — nižja strokovna izobrazba.

Prijave je poslati na Občinski ljudski odbor Gorenja vas do 20. februarja 1957. Nastop službe s 1. marcem 1957.

mesto direktorja

podjetja »ELEKTRO KRANJ«

Ponudniki za razpisano mesto morajo izpolnjevati enega od naslednjih pogojev:

1. elektroinženir z najmanj 5-letno prakso v elektroprenosnih napravah,
2. diplomiran elektrotehnik z najmanj 10-letno prakso v elektroprenosnih napravah.

Pravilno kolektivane prošnje z izčrpnim življenjepisom in dokazili o šolski in strokovni izobrazbi je vložiti pri Občinskem ljudskem odboru Kranj do vključno 29. februarja 1957.

V KAMNIKU

Na živilskem trgu v Kamniku je zdaj prav živahen promet. Vsakovrstnega blaga je toliko, da ga kljub živahni kupčiji mnogo ostane neprodanega. Jajca so po 17 in 18 din komad, pri večjem odjemu pa še cenejša. Vedno je na trgu dovolj jabolk po 30 in 35 din kg. Le kanadke so večkrat dražje, sladkasta domača jabolka pa še cenejša. Trgovina, ki je vezana na na uvoz od drugod, mora držati malo višjo ceno, čeprav bi bilo boljše, da stalno ostane v zvezi z domačim trgom.

Edina solata je zdaj radč, ki ga merijo po 40 in 50 din četrt kilograma. Ne zmanjka ga nikoli. Mešanica hrane za koščki je od 35 din liter navzgor po kvaliteti. Gre je tudi precej v denar, ker mnoge kamniške gospodinjke gojijo kokoši zaradi svežih jajc, pa jim je živilski trg dobrodošel vir, kjer lahko kupijo zrnje. Na trgu je dovolj kaše in jesprenja po 80 din liter, vendar pa se cene gibljejo po donosu na trg in datumu v mesecu. Tudi kvaliteta igra vlogo in ta je res različna. Kamniške gospodinjke slabo kupujejo rumeno kolerabo, črno redkev in rdečo peso. Čeprav tega malo prinese na trg, ni vedno prodano. Sicer pa so cene doma iste kot v trgovini.

V SKOFJI LOKI

Na loških stojnicah je bila v soboto zelo pestra izbira zelenjave in drugih živil. Jajca so se tudi pocenila na 19 oz roma 17 din komad. Ostale cene: zelje v glavah 30 din kg, kislo zelje 50 din kg, kisla repa 20 dinarjev merica, rdeča pesa 30 dinarjev kilogram, ohrovt 50 dinarjev kilogram, cvetača 130 dinarjev kilogram, merica špinacije 20 din, radč 25 din merica, motovilec 25 din merica, jabolka 40 din kg, korenje 15 din kilogram, por 7 do 12 din kom., krompir 200 din, suhi fižol 60 dinarjev liter (cena koleba zaradi različnih vrst), sladka smetana 150 din liter, sirček 12 din kom., peteršilj 10 din zavitek, čebula 100 din kg, česen 12 din glavica, regrat 20 din merica.

ŠŠ S SODIŠČA

SKRIVNOSTNO BLAGO

Skladiščni delavec trgovskega podjetja »Tkanina« v Kranju je jeseni lani pri pospravljanju kleti našel v kotu skrit zavitek, v katerem je bilo 4 metre blaga, gladkega modrega kangarna, vrednega okoli 12.800 dinarjev. Takoj je o tem obvestil upravo podjetja. Ker ni vedel, kdo je blago spravil, so sklicali sestanek kolektiva, na katerem so sklenili, da bo moral storilec tatvine takoj zapustiti podjetje. Apelirali so na neznanega storilca, naj se javi, če ne drugače, vsaj pisмено direktorju. Javil se je Franc Benedič, trgovski potnik, in priznal poskus tatvine.

To ni bil njegov prvi poskus tatvine. Ze maja lani ga je uslužbenec podjetja opazoval, ko je v skladišču rezal od bale kos blaga in ga potem, ko je zasliskal korake, skril pod pulit. Ker ga je prav tedaj klical telefon, je uslužbenec, ki je vse to opazoval, potakal odrezano blago in ga pokazal še dvema drugima. Ko se je Benedič vrnil, je po naključju spet nekaj časa ostal sam v skladišču in skril odrezano blago na neko zakotno polico.

Se preden so skrito blago drugič našli, je uprava podjetja po prijavi uslužbenca, premerila bale v skladišču in ugotovila, da po kartoteki blaga ne manjka. Zato so začeli dvomiti v verodostojnost prijave. Toda prijavitelj je točnost prijave hotel dokazati in odvrniti od sebe sum. Po natančnem pregledu skladišča je našel na zakotni polici isti kos blaga. Izkazalo se je, da je obdolžen Benedič ugotovil pri balč višek, 1 meter blaga, ki ga je od bale odrezal. Franc Benedič se je zagovarjal pred sodiščem v Kranju, kjer je bil za poskus tatvine 4 metre kangarna obsojen na 1 mesec zapora, zaradi poskusa tatvine 1 metra blaga pa ni bil kaznovan, ker je šlo za majhno tatvino. L.

Plodna skupščina strelcev

Kranj, 10. februarja. — Danes dopoldne je bila v Kranju redna skupščina OSO Kranj, ki so ji prisostvovali številni delegati iz 42 strelskih družen. Skupščina je obsočila brezbržen odnos organov ljudske oblasti, političnih, kulturno-prosvetnih in drugih družbenih organizacij ter društev do strelske organizacije, ker se njihovi zastopniki niso udeležili posvetovanja. Zlasti zaslužijo grajo odbori UROJ, Zveze borcev, garnizon JLA, Center predvojaške vzgoje itd., četudi bi morali biti prav ti živo zainteresirani za sodelovanje s strelskimi druženimi. Rezervni oficirji kažejo najmanj zanimanja za strelski šport.

Po poročilih predsedstva se je razvila zelo živahna in plodna razprava, iz katere so povzeli sklepe za bodoče delo. Na skupščini je bilo več družin pohvaljenih za uspešno in požrtvovalno delo pri razvoju strelskega športa. Zelo lepa pismena priznanja so prejeli strelske družine Jesenic, Tržiča, Predoselj, Primskovega in Skofje Loke. Pismena priznanja so prejeli tudi štirje strelski organizatorji. Ob zaključku so udeleženci izvolili 32-članski okrajni odbor in 14 delegatov za skupščino Strelske zveze Slovenije. Za predsednika Okrajnega strelskega odbora so ponovno izvolili tov. Rajka Maliha C.

Za razvoj hokeja

Razmah hokeja na ledu v slovenskem, kakor jugoslovanskem merilu in uvrstitve te panoge med vodilne športe v posameznih krajih naše države (Jesenice, Ljubljana, Beograd), povzročajo zadnje čase precejšnje neskladnosti tako v organizacijskem kakor materialnem pogledu.

Analiza teh neskladnosti kot so na pr. organizacija letnega državnega prvenstva, ki ima že tradicionalno prerekanje in grožnje, odnosi republiških in jugoslovanske hokejske zveze tako v materialnem kakor organizacijskem pogledu, tendenca prikritega ali neprikritega zapostavljanja posameznih klubov in prav tako obsojanje športne publike (zlasti na Jesenicah) itd. kaže, da so vzroki tega tako objektivnega kakor subjektivnega značaja.

Res je, da se tako klubi, republiške zveze, kot sama Hokejska zveza Jugoslavije bore s precejšnjimi finančnimi težavami kakor tudi, da je potrebno za razvoj našega hokeja zgraditi (postopoma) umetna drsališča. Nevzdržno pa je, da odnosi med republiški zvezami HZJ in klubi niso najboljši, o čemer razpravlja tudi naša športna publika.

Vzrokov za slabe odnose je po našem mnenju več. Delno je vzrok morda v samem vodstvu tako republiških kot HZJ, ker se nekateri tovariši iz teh forumov še vedno trudijo, da bi svojo miselnost in gledanje na »provincijske« klube in njihovo publiko, skrili pod plašč rivalstva, ne pa da bi dojele razvoj te športne discipline kot del celotnega povojnega družbeno-političnega razvoja. Deloma bo potrebno korigirati tudi mnenje, da so športni uspehi in zmage dosežajo z raznimi administrativnimi in sodniškimi ukrepi, ne pa na ledeni plošči. Vsi tak pojavi (tekmi Ljubljana - KAC in Ljubljana : Jesenice) ne vplivajo vzpodbudno na razvoj hokeja, niti na odnos športne publike. Nepravilno bi bilo, če bi kritične pripombe, ki so izrečene v smislu pospešitve hokeja na ledu smatrali za klubštvo, prenapetost itd., kajti danes tako funkcionarji kakor publika ne razpravljajo več o malenkostih kot je na pr. dosega gola z drsalke, palice ali »optično prevare«, ampak zahtevajo radikalnejše in hitrejše spremembe v razvoju odnosov in hokejskem športu.

Za odpravo teh slabosti je dal HK Jesenice pobudo, da se čimprej skliče plenum Hokejske zveze Jugoslavije, na katerem naj bi se razpravljalo predvsem o teh vprašanjih. Vendar pa ta predlog ni bil osvojen. Za to smo mnenja, da bi morala bližajoča se letna skupščina Hokejske zveze Jugoslavije posvetiti glavno skrb prav tem vprašanjem. V hokejsko življenje je treba vnesti zdrave športne odnose, ki naj bi poleg tehničnih pripomočkov (drsališča, oprema) dali krepak zalet razvoju jugoslovanskega hokeja.

HK Jesenice

Kranju se je končalo z zmago kranjskih igralcev, vendar so tokrat zasluženo zmagali domačini precej visoko 9:3. Še enkrat so Kranjčan nastopili v Avstriji in to proti neki tovarniški ekipi. Avstrijci niso nudili večjega odpora in so izgubili z 9:1. Tako se je turneja končala z dvema zmagama in dvema porazoma. Od igralcev samih pa so se najbolj odlikovali Teran z 10 zmagami, ter Petrovič in Zeljina s 6 zmagami. Česen in Plut pa sta igrala nekoliko slabše kot običajno. M.

KONCILJEVA IN BRINOVEC SPET DOMA

V torek sta se vrnila v Kranj plavalca »Triglava« Konciljeva in Brinovec, ki sta bila pred 14 dnevi pozvana v Split na trening, zaradi priprav na bližnje evropsko prvenstvo in olimpijske igre. Treninge je vodil zvezni trener Ante Senjanović. Kakor je sam izjavil, je od obeh kranjskih plavalcev pričakovati v prihodnje že velike uspehe. M.

NEVARNO

Jože Klinar (Jesenice) v Davosu

Med člani je bil prvi Jože Benedič s skokoma 15 in 16 m. Med mladinci pa Janez Jelenc s skokoma 13,5 in 14 metrov. M. S.

ODLIČEN REZULTAT STARCA

Na kegljišču Gradisa v Ljubljani je pretekli četrtek dosegel kegljač kranjskega Triglava tov. Rajko Starc odličan rezultat. Podrl je 932 kegljev, kar je le za dva keglja manj od državne rekorda in 4 od svetovnega, ki ga drži Ljubljčanec Likovnik. U.

STRELSKO TEKMOVANJE V PODNARTU

Pred dnevi so strelci SD »Staneta Zagarja« iz Podnarta zaključili z drugim izbranim tekmovanjem z zrčno puško za zlato puščico. Za okrajno prvenstvo so se plaštrali le trije: Edo Premru, ki je dosegel 127 krogov, Franc Polajnar s 126 in Srečko Kranjc s 124 krogov od 150 možnih. C.

SEJA ZVEZE ŠPORTOV

Pred dnevi je bila seja Zveze športnih in telesno-vzgojnih društev občine Kranj, na kateri so obravnavali in reševali proračune športnih društev glede subvencij občinskega ljudskega odbora. Letošnje dotacije bodo ostale v glavnem iste kakor lani, le pri nekaterih društvih bodo manjše spremembe. C.

KRANJČANI SO PRISLI S TURNEJE

V ponedeljek zvečer so se vrnili s turneje po Nemčiji in Avstriji namiznoteniški igralci kranjskega Triglava. Odigrali so štiri srečanja, od katerih so dve dobili, dve pa izgubili. — Prvo srečanje na turneji so odigrali proti ekipi »Semperita« na Dunaju. Kranjski ljubitelji namiznega tenisa to ekipo že poznajo s tradicionalnega turnirja za pokal mesta Kranja. — V njej igrajo igralci z vrha avstrijskega namiznega tenisa. Ta ekipa je Kranjčanom vedno prekrizala račune, saj jim je lani odvezla pokal mesta Kranja. Tako je tudi to pot zmagala s 7:2. Obe igri je dobil Teran. Naslednje igre so odigrali proti moštvi VÖST-a. Domačini so v začetku že vodili s 5:1, proti koncu pa so očlono popustili in so si tako Kranjčanom priborili prvo zmago na turneji z 9:7. Zadnji srečanje je bilo v Stuttgartu proti ekipi PSV, ki je prav tako že nastopala v Kranju. Srečanje v

O SMUČARJIH IZ ZELENKOV

Minulo nedeljo so v Zeleznikih organizirali skakalne tekme na 18-metrski skakalnici, katero so skakalci sami zgradili takoko, da so nanosili sneg. Veseleje do skokov so pokazali predvsem pionirji. Izmed nastopajočih pionirjev je bil najboljši Miran Benedič s skokoma 8 in 8,5 m. Drugi je bil Miran Jelenc, tretji pa Metod Bertonec.

Maš Filip Terfija, ki je šele letos dobil smuč, je med občinskih zasedel prvostvo s skokom 6 in 7 m.

ROMAN SLIKANICA ZANIMIVOSTI FILM

ZADNJA STRAN

TA MESEC

na filmshih platnih Gorenjske

GLEDALCE BO PRAV GOTOVO PRITEGNIL FILM »ODISEJ«, V KATEREM NASTOPATA ZNANA FILMSKA IGRALCA SILVANA MANGANO IN KIRK DOUGLAS. FILM BO NAJPREJ NA SPOREDUI V KRANJU (SLIKA DESNO). FILM »CARMEN JONES« PRIVABLJA V KINO DVORANE PO VSEJ DRŽAVI, ODKAR JE NA SPOREDUI, ZELO VELIKO STEVILO OBISKOVALCEV. PREMIERA FILMA V KRANJU BO 23. FEBRUARJA. TA FILM JE ZELO ZNANA BIZETOVA OPERA »CARMEN« V MODERNI POREBLEKI Z ZNANIMI CRNSKIMI UMETNIKI, KI NASTOPEJO V NJEM, IN SICER HARRY BELAFONTE IN DOROTHY DANDRIDGE. FILM JE REŽIRAL OTO PREMINGER.

ZGODOVINSKI IN DRUGI PABENKI Z GORENJSKE

2. del in prevodil - R. -

Letovišče Bled je pravzaprav skupno ime za pet vasi, ki so kakor v vencu strnjene okoli jezera. Vas Grad je glavna naselbina, naslonjena ob stene navpičnega hriba Gradu ob severni strani jezera. Vas ima poleg največjih gostinskih in kopaljskih naprav mnogo vil in lepih nasadov. Pred grajskim gričem, s katerega je prelep razgled po vsej okolici, leži pomembna pečina Bledec.

V vasi Grad je bila 31. marca 1875 rojena pesnica Vida (Franciška) Jeraj, roj. Vovkova. Bila je v rodu z našim največjim pesnikom Prešernom. Njen oče France Vovk je bil sin pesnikove sestre Mine in Jožefa Vovka, ki sta prevzela R'bičevino za pesnikovo starši. S svojo ljubeznijo do slovenske zemlje, do naših kmečkih ljudi in njihovega življenja je njena poezija sorodna Murnovi vaški liriki. Globoko in po svoje občutene so njene ljubavne pesmi, pisala pa je tudi pravljice in druge otroške pesmi. Umrila je 1. maja 1932 v Ljubljani. — V isti vasi je bila 21. oktobra 1895 rojena kiparka Karla Buloveva.

Vas Rečica leži nad severozahodno strmo obalo jezera in se ob zastoju Krivica povzpne v letoviško naselje Dolge njive z železniško postajo Bled-Jezero. Vas je pomemben prometni posrednik preko Gorj na Vintgar in na Pokljuko. Tu je bil 25. marca 1667 rojen Jurij Adam Grimbschitz (umrl neznano kdaj in kje), slikar, stavbenik in pisatelj.

Mlino je najbolj razmaknjena in mirna vas na južni strani jezera. Zahodni del vasi tvori zaselek Zaser, ki preneha ob skoraj neposeljeni Mali in Veliki Zaki.

Najvzhodnejša blejska vas vzdolž avtomobilske ceste iz Lesc je vas Zagorice. V njej se je 27. februarja 1738 rodil Blaž Kumerdej, šolnik prosvetljene dobe, slovenski in slovanski slovnicař. Po dovršenem pravu na Dunaju je bil nekaj časa na Orientski akademiji, zaradi njegove gorečnosti za osnovno šolstvo s slovenskim učnim jezikom na Kranjskem pa ga je cesarica Marija Terezija 1773 imenovala za ravnatelja normalke v Ljubljani. Kumerdejevo literarno delo se je začelo na Dunaju, kjer je svojemu rojaku Janši pomagal pri pisanju obeh nemških čebelarstvih knjig, po ustanovitvi normalke v Ljubljani pa je z Edingom, Japljem in Kappusom sodeloval za izdajo slovenskih učnih knjig. Lotil se je tudi Pravočisa, katerega pa ni dovršil, ker se je posvetil pripravi za izdajo slovnice. V Celju je 1787 dovršil prvi del slovensko - nemškega slovarja, drugi del pa je izšel leta 1798. Med obema deloma je precejšnja razlika. V prvem je pisal slovar kranjskega jezika, v drugem pa splošno slovanski slovar. Začel je pisati tudi nemško-slovenski slovar, ki ga pa ni dovršil. Umril je v Ljubljani 10. marca 1805.

Neposredni podaljšek Zagoric proti jugozahodu pod vnožje Straže tvorijo vas Zelače.

»MASCEVALCI« JE AMERIŠKI FILM V KATEREM IGRAJO: DOUGLAS FAIRBANKS ML., RUTH WARRICK IN AKIM TAMIROFF. TO JE ZELO NAPETA AVANTURISTIČNA DRAMA S KORZIKI, NANAŠA PA SE NA ROMAN ALEXANDRA DUMASA. (SLIKA SPODAJ).

MIMI MAJENSKI KONJE VIGINOCI ROMAN

„Sicer ti pa povem, da me skrbi, kaj bo s tvojim domom. Pred kratkim sem prosil gospoda Globočnika, ki je šel po opravkih v Radovljico, naj pogleda v zemljiško knjigo. Ali veš, da je vknjiženega več kot sedem tisoč dolga brez obresti?“

Ana, ki ni vedela, koliko je premoženje vredno, se je ustrašila. Sedem tisoč se ji je zdelo zelo veliko. Za ta denar si kupiš grunt!

„Koliko je manjših kljuk, najbrž nihče ne ve,“ je nadaljeval stric. „Seveda,“ je rekel in spet srknil požirek vina, „Bog daj dobro rajnemu, kjer je, toda moral bi bil misliti na svoja otroka. Tako je, Ana: če se vsi hkrati spravijo nate, te bodo potresli.“

„Ali me lahko s sodnijo pritisnejo?“ je vprašala vsa v skrbeh.

„Časi so hudi, ljudje potrebujejo denar,“ je počasi govoril gospod Filip. „Rajnega so puščali v miru, ker so vedeli, da so mu ure štete. Tebe se ne bodo usmili, posebno, ko se bo razvedelo, koliko je dolga. Posojilnica morebiti ne bo terjala, če boš v redu plačevala obresti. Ali boš zmogla?“

„Ne vem,“ je rekla plaho.

Stric je ogledoval steklenico, pa spet Ano, tudi on je čutil, da je Ana v težkem položaju. Mučil se je z mislijo, kaj naj stori, da ne bo šla domačijo na dražbo.

„Škoda, škoda, da je tako zavoženo,“ je vzdihoval. V sivih očeh se mu je ukresala jeza. „Nak, rajni je bil res čudak! Tvoja mati, moja sestra, ni imela lahkega življenja pri njem. Vse je slonelo na njenih ramah, nič čudnega ni, da je tako zgodaj umrla. Porodna mrzlica, so rekli, jo je spravila v grob. Mrzlica. Prav. Jaz sem jo pa videl že prej, takrat, ko še mislila ni na smrt, taka je bila, kot bi ji korenine izpodrezal. Človeka smrt zaznamuje davno prej, preden ga pokosi. Strlo jo je, preveč je trpela in se mučila. Tvoj oče pa... res ne vem, kako je mogel vse puščati v nemar. Morebiti je mislil, da je bogat in mu nikoli ne more zmanjkati. Toda denar se nabira po kapljah, odteka pa v potokih, če ne paziš nanj. Da, da, nikoli si ni sam služil denarja, ni vedel, kaj to pomeni.“ Jeza v očeh mu je polagoma ugašala in bolj spravljivo je dejal: „No, kaj bova storila, da ne bo šlo na boben?“

„Stric, ali je res tako hudo?“ je vprašala Ana, ki kar ni mogla verjeti, da bi mogli njen dom prodati na dražbi.

„Hudo je,“ je pribil župnik. „Z gospodom Globočnikom sem govoril o stvari. Morebiti ga poznaš? Podjeten mož je, pravi blagoslov za Železnike. Le kaj bi ljudje počeli, ko bi ga ne bilo? Si slišala, da je pred kratkim prezidal svoj plavž? Da, da, zdaj ima najboljši plavž na Kranjskem. Torej z njim sem se posvetoval in namignil mi je nekaj, pa še sam ne vem... A zdaj bo težko. Ali si Zgončevemu dala kaj pismenega v roke?“

„Pogodbo sem podpisala.“

„To je nerodno, neročno,“ je ponavljal gospod Filip in zmajeval z oglati glavo. „Toda morebiti bi gospod Globočnik... on pozna postave in končno še nisi lastnica, ker še ni prepisano... no, ne vem, bomo videli.“

Ana ga ni dobro razumela in je vprašala:

„Ali ste mislili, naj bi delala na svoj račun?“

45. V neprenehnih gozdovih, nekaj streljav nad izvirom Kamniške Bistrice so imeli rokavnjači svojo postojanko. Sem sta se napotila Bojec in pisar še tisto noč. Pred ozkim skalnim prelazom ju je ustavil stražar: »Kdo volha?«

»Ferahara!« odgovori čevljarček in stražar spusti puško ter ju pusti mimo. Ko sta tako prišla še mimo dveh straž, stopita na jaso, kjer je gorelogelj, na katerem se je pekel Janček.

46. Okoli ognja pa je bila zbrana vesela družina in najglasnejši med njimi je bil mešetar Tonček, ki se je prav nočjo vrnil z izleta z oskrbnikovim konjem. Nočjo se je spravil nad pobeglega lemenatarja Petra, ki so ga pa raje klicali Toča, ker je menda neki babi, ki ga je ob gredem vremenu od hiše spodila, točo na polje priklical.

Bojca so rokavnjači poznali, zato se tembolj buljili v tučca. Toda ta dva sta se odpravila naravnost proti poglavarjevi koči.

47. Groga, ki je menda že čul korake, je stopil iz hišice in povabil pisarja s seboj. Ta mu je povedal zadnje novice iz doline, pravil mu je o Mozolovem izdajstvu in rokavnjaškem maščevanju nad njim. Groga je težko skrival svojo razburjenost, vendar se je premagal in z mirnim glasom pobaral pisarja po Francozih, ki bi imeli priti po Črnem grabnu.

48. »Torej čez tri dni?« vpraša ponovno Groga. »Se kaj?«
»Da, to francosko četo spremlja neki Vernazz.«
»Kakšno zvezo ima ta človek s tem?«
»Mogoče ga boste bolje poznali, če povem, da je to avstrijski izdajalec in da se je nekoč pisal Brnjač.«
Te besede so kot strela udarile Groga. Obledel je kakor stena, oči so mu stopile izpod čela in krčevito se je moral prijeti mize. »Brnjač! Lopov Brnjač! je sikal in trajalo je nekaj časa, da se je pomiril. »Torej še trije dnevi naju ločijo od tega srečanja!«